

Geheime Staatspolizei

Staatsschutzstelle Prag

ly svou věrnost Risi

naše budoucnost

Vadšené přijetí manifestu stát
Hrubého a ministra lidové os

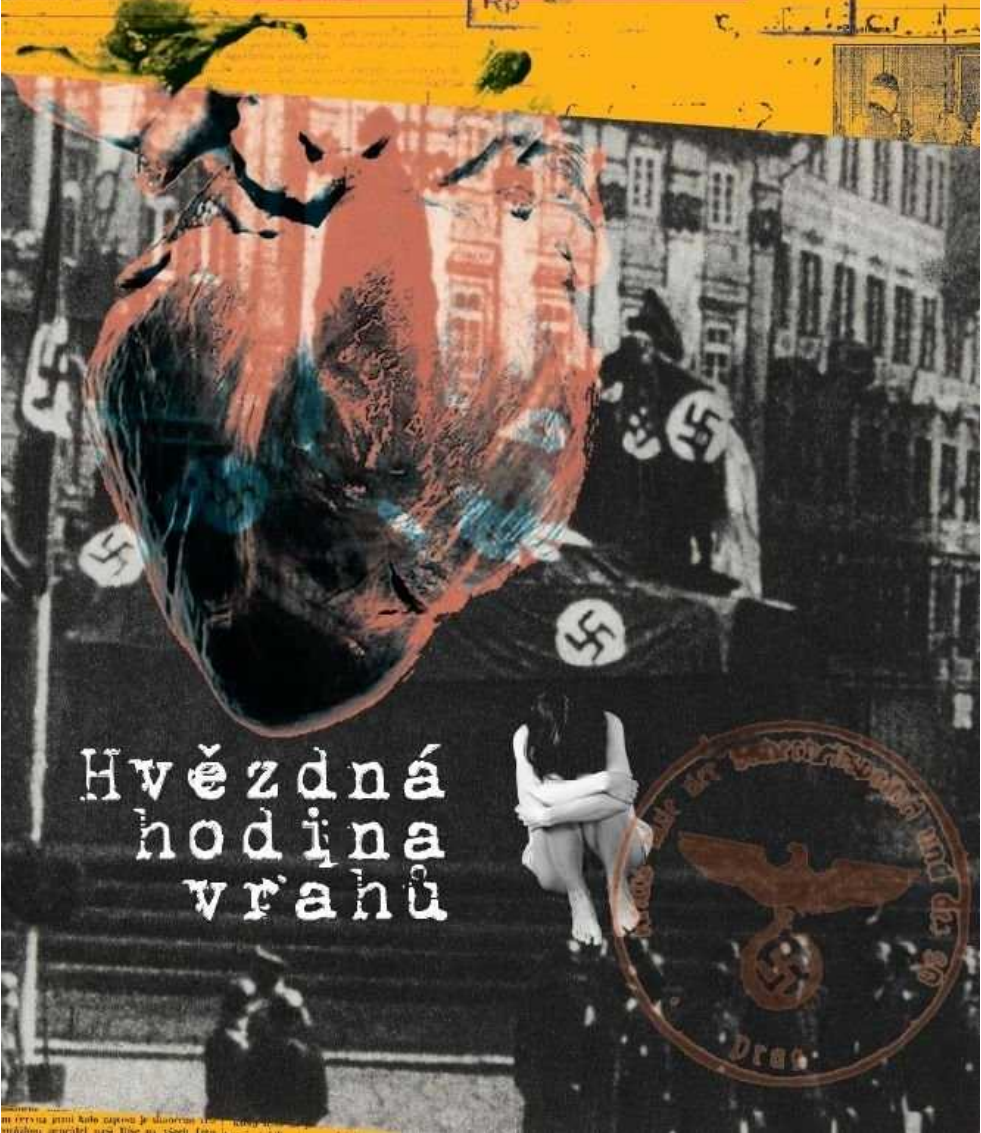
Pavel Kohout

Academia

Prag II, den Prag II 26. 27.
Bredauer Gasse 18 Bredauer-Gasse 20,
Straß Nr. 500-41.

Prag II, den 26. 27.
Bredauer Gasse 18
Bredauer-Gasse 20, Straß Nr. 500-41.
Per. ...

Geheime

Hvězdná
hodina
vrahů

Ein Fortschritt, das eine westliche Kultur Europas

Gefährliche Staatspolizei

Staatspolizeiliche Drag

B.-N.

Gute in der ... des Geschäftsjahres mit ... an ...

Drag II, den
Bauhauer-Gasse 20.
Preis Nr. 500-41.

Pavel Kohout

Hvězdná
hodina
vráňů

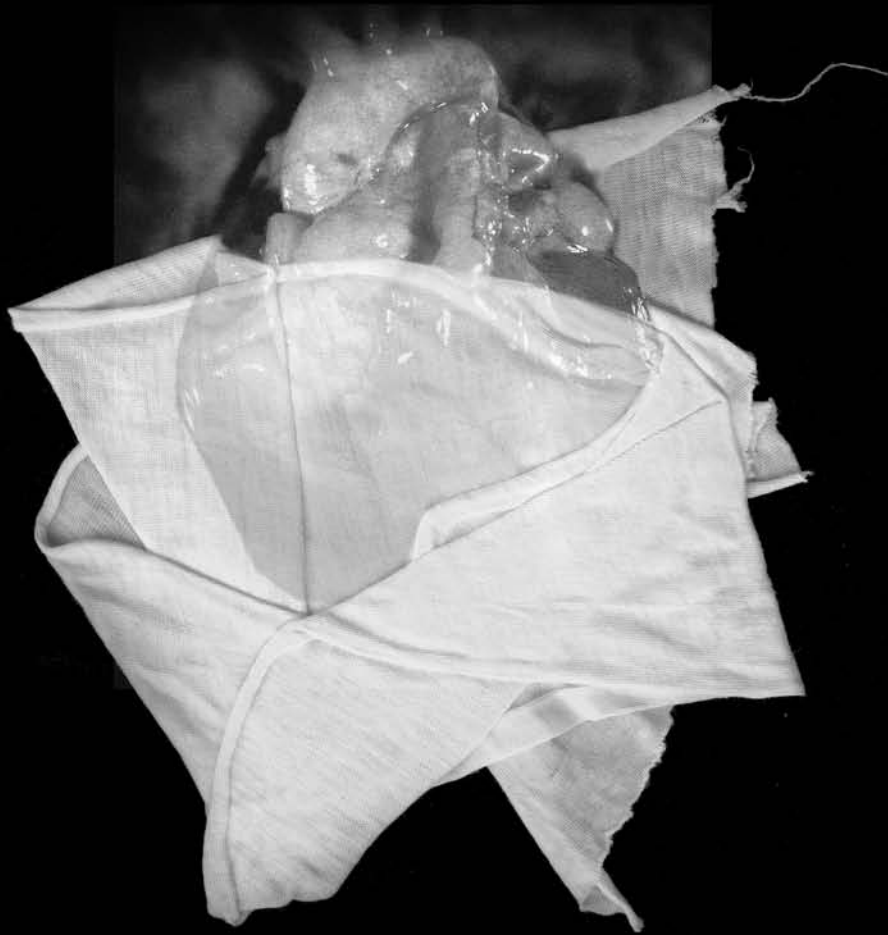
Academia, 2009

© Pavel Kohout, 1995, 2009

Cover design and illustrations © Pavel Růt, 2009

ISBN 978-80-200-1731-4

čelěně

A: obět. pětadvacetiletá, velmi pěstěná a zachovalá žena, svému vrahovi zřejmě nekladla nejmenší odpor, krom dále uvedených zohavení nejsou na její kůži oděrky ani stopy zápasu za nenty;

B: pachatel jí několika pruhy široké lepenky, jaká se používá na poštách a teď i k přelepování oken proti tlakovým vlnám, zalepil nejen ústa, ale i klín; první lékařův dojem je, že nebyla znásilněna;

C: pachatel připoutal obět řemeny, soudě podle zářezu na kůži, naznak k jídelnímu stolu tak, aby hlava přečnívala; pod deskou stolu jí svázal za kotníky ruce s nohama;

D: pachatel odřízl těsně při hrudi oba prsy a položil je vedle oběti na oválnou servírovací mísu, kterou si vzal z proskleného přiborníku;

E: pachatel rozřízl břicho oběti od hrudi ke klínu, vytáhl z ní celé tenké střevo, svinul je zručně do klubka a vložil do mísy na polévku;

F: pachatel našel oběti krk až skoro k míše, tu však úplně nepřetrhl,

Únor

Když se hned po siréně ozval zvonek bytu, byla Elisabeth, baronka z Pommeren, přesvědčena, že ji chce český domovník odvézt výtahem do krytu; oblékla znovu černý kožich, který sotva pověsila, zvedla poplachový kufřík, vyhákla bezpečnostní řetěz a pochopila okamžitě, že otevřela svému vrahovi.

Muže s naditou taškou přes rameno zaznamenala na Vyšehradském hřbitově mimoděk, uvykla Čechům zdobícím tu poslední dobou už i veřejně hroby svých národních svatých. Připomínal opraváře, který sem zaskočil na obchůzce, a ona si ho letmo všimla proto, že měl proti ostrému slunci tvář negra. Teď spatřila oči jako ze skla, bez barvy i bez výrazu. Nepřekotně vklínil mezi veřej a práh odřenou botu na vysoké gumě a za ní vnašel do bytu stejně zdlouhavě tělo nadité ve vatované bundě. Nakonec uviděla dlouhý a podivně tenký nůž. Dranzírák! vzpomněla si.

Baronka věděla, že má zemřít, ale neučinila nic, aby tomu zabránila. Nejen proto, že by výkřik v nejvyšším poschodí, kde zbyla sama, utonul v hluku leteckých motorů, jaký v Praze ještě neslyšela; baronce se nechtělo žít.

Jako katolička na sebe nesměla vztáhnout ruku, a tak už dávno očekávala Boží trest. Zločinná válka nemohla skončit jinak než zničením všech, kdo ji připustili! Muže jí zastřelil ruský partyzán, syna maquista v Bretani. Zdálo se jí přirozené, že teď přichází muž českého odporu, aby se pomstil i na ní.

Mohutný patricijský dům se začal třást. Sítilo mimozemské zvonění. To rychle se blížící výbuchy rozechvívaly stále víc okenní tabule, cinglárka lustru i číše ve vitrině.

Milosrdný Bože! modlila se Elisabeth z Pommeren ustupujíc do salonu, jako by tam uváděla hosta, bomba nebo nůž, jen ať je to rychle!

Její vrah za sebou nohou přirazil dveře a volnou rukou otevřel brašnu plnou řemenů.

Hřmí? podivil se oberkriminalrat Buback, v únoru? Než stačil domyslet, uhadilo. Poznal, že to byla těžká letecká bomba, která dopadla po čertech blízko.

Budova pražského gestapa, kde působil i styčný muž Úřadu říšské kriminální policie, se celou věčnost divoce zmítala, ale nakonec nezřítla. Následovalo proslulé ticho po šoku, zastavený čas. Až pak začly šílet sirény a venku na schodišti dupali referenti i sekretářky do krytu.

On nehnutě zíral na ty dvě tváře.

Sklep bývalé Petschkovy banky se mu přičil. Některé sejfy proměnili v kobky, politickým v nich prý pomáhali k paměti dost rázně. Teď tu však zůstal z úžasu: ten třesk a třas jako by vzkřísily Hilde a Heidi.

Zarámovaný obrázek s ním cestoval válkou. Pracovny se měnily, jak se měnila města i země, ale všude se na něho záduchivě usmívaly ty dvě, starší i mladší vydání tiše zářící milostnosti, ve které nalézal svůj mír. Přes jejich tváře, které tak životně zachytil v posledním předválečném létě na Syltu, vedl porady i výslechy, většinou je ani nevnímal. Ale nebylo hodiny, aby si v zášlehu radosti nepřipomněl, že jsou obě kdesi přítomny, živé a jeho.

Měl je na psacím stole i loni v Antverpách, když před ústupem muži z jiných oddělení pálili na dvoře spisy. Kýchal zrovna, jak mu dráždil sliznici štiplavý dým. Nechápal chvíli neznámý hlas v telefonu, který mu oznámil, že jsou obě mrtvé. Úsměv na snímku, tehdy ještě teplý jejich přítomností v něm, jaká mezi živými ruší vzdálenosti, naprosto vylučoval, co slyšel. Důstojník z berlínské centrály mu tedy přečetl policejní raport.

Ve francké vesnici, obehnané středověkými hradbami, kam k jeho úlevě poslali předloni Hilde z ohrožených Drážďan učit válečné sirotky, se od nepaměti vyrábělo jen víno. Nemohla být proto na žádném spojeneckém seznamu cílů! Hilde a Heidi tam jako jediné zabila zbloudilá bomba, která bez výstrahy dopadla v pravé poledne na školní byt.

Když to pochopil, strnul proměnlivý výraz na obrázku v nežitelný škleb. Stavěl pak rámeček i na další psací stoly, ale čísel z něho chlad hrobu, neprobouzel v něm nic. Ani lítost. Dokud teď nepadla jiná bomba těsně vedle něho.

Ano! věděl náhle, muselo se to navlas podobat tomuto poledni v Praze. Určitě seděly proti sobě, v čele prázdná židle a talíř prostřený pro něho, jak to od jeho jediné návštěvy činily tvrdošíjně den co den. Byl tedy vlastně s nimi i v okamžiku, kdy je beze strachu a bez bolesti proměnil tlak a žár v popel a dým!

S nečekanou třaskavinou v těsném sousedství jako by přímo v něm explodovalo osvobodivé poznání, že si jeho lásky odnesl anděl laskavé smrti. Teď mu je vrátil. Strnulé rysy na lesklém papíru zvláčněly, vstoupilo do nich staré teplo, zas tu byly obě s ním, Hilde i Heidi, jako když je tenkrát fotil a dokud žily. Tím okouzlen vnímal zprvu jen matně, s čím sem někdy později vstoupil Kroloff.

Jeho adjutant a snad i tajný dohlížitel, přidělený mu gestapem, který si obden holil vysokou úzkou lebku, aby mu pro čas míru zesílily řídnuocí vlasy, hlásil, že přímý zásah vyrval z jejich bloku rohový dům. Právě proti Národnímu muzeu, litoval, pár metrů a Čechům by byla zašla chuť těšit se z kouřících trossek Zwingru!

Pár metrů, pomyslel Buback, a byl jsem bez bolesti a beze strachu s nimi... Nesoustředěně poslouchal dál a musel si dát druhou zprávu opakovat. Dávno věřil, že ho už nic nemůže překvapit. Kroloffovo hlášení mu bralo další iluzi. Usoudil, že o té zvrácenosti musí být zpraven přímo od něho standartenführer Meckerle.

Morava Prahu nepoznával. Jako by se po šesti letech probírala z šoku mnichovské kapitulace. Při výjezdu z policejní ulice na Národní musel jeho šofér řadu minut čekat, až se s vlečkou čmoudy z dřevoplynu přeženou kolony hasičských i sanitních aut. Po chodnících klusali muži a klopýtaly ženy jedním směrem: k Vltavě. Zakázané zahraniční vysílače, úhrnem zvané 'Kroměříš', informovaly od rána o ničivém nočním útoku spojeneckých letců na Drážďany a poslední nálet, i když tak krátký, vyvolal paniku, že Prahu stihne stejný osud.

Kriminální adjunkt Morava si to nemyslel. Jednak byl rozený optimista, jednak nevěřil, že by Spojenci na sklonku války rozmlátili hlavní město okupovaného národa, jehož nezávislost potvrdili, a navíc už došla hlášení luftsucu, že sem spadla jen řádka bomb z několika letounů. Na policejním ředitelství převládl názor, že šlo o tragickou chybu navigátora, kterého zmátla podobnost obou velkoměst.

Přesto se automaticky rozběhl poplachový plán. K zasaženým místům vyjeli pracovníci všech oddělení, aby dohlédli na vyprošťovací práce a získali přehled o škodách i ztrátách. Do terénu se chystal i Morava a byl překvapen, když ho vrchní komisař Beran poslal ze dvora zpátky ke stolu.

– Katastrofy neburcuje jen samaritány, ale taky marodéry, držte tu, Moravo, šteluňk!

Náčelník se stal legendou i postrachem pražské galérky za Masurekovy republiky, ale protože už tenkrát tvrdošijně stál mimo všechny politické strany, nezpochybnili jeho kompetenci ani Němci. Do ní ovšem spadali jen čeští provinilci, své si vyslychal a případně i trestal aparát okupační moci sám.

Morava věděl, že by měl vyplnit čas užitečnou prací na rozdělaných případech. Blížící se fronta sem z východu připlavovala s nešťastníky i pakáž. Nebyl na ni zrovna naladěný. Pustil rádio, aby se dozvěděl víc o tříštivém švu, který prošel Prahu od Smíchova po Vinohrady a Pankrác. Vysílali vážnou hudbu, cenzura zřejmě stále pracovala na co nejnevinější úřední zprávě.

Zatoužil uvidět Jitku. Svede to zas jednou na její senzační kafe z cikorky! Dodal si odvalu a vydal se přes chodbu do Beranovy kanceláře. Zvedla k němu velké hnědé oči, které ho pokaždé vyvedly z míry. Co dělá tahle plachá ovečka v oddělení hnusu a hrůz? Ach, jinak by ji nikdy nepotkal! Než ji stačil oslovit, zazvonil telefon.

– Prosím ne, promluvila dívka jako způsobná školačka, – pan vrchní komisař je na výjezdu... ne, to bohužel nevím... všichni zajišťují po náletu, je tady jen pan kriminální adjunkt... ano, prosím, předám!

Podávala mu sluchátko a on se tak ztratil v jejím vážném úsměvu, že nepochopil hned, kdo to na něho vybafl.

– Jak se jmenujete?

– Napřed se představte sám! pohoršil se.

– Rajner. Dovím se teď i vaše ctěné jméno?

– Morava... Morava Jan... promiňte, pane policejní presidente...

– Takže Morava! pokračoval hlas nenáviděného i obávaného muže kupodivu přívětivěji, – dobře mě poslouvejte. Vemte si řidiče nebo pro mě za mě taxi a dopravte se na Vltavské nábřeží pět, poslední patro, ale fofrem! Oddělali tam nějakou prominentní Němku, zdá se, že moc ošklivě.

Mozek mu znovu naskočil. Dovolil si namítnout.

– Německé případy si řeší gestapo samo, pane presi...

– Právě oni si přejou Berana. Než ho seženu, hlaste se tam aspoň vy. Dejte si, chlape, bacha, rozumíte?!

Prodloužená ruka nácků zavěsila, ale on dál držel sluchátko při uchu a zřejmě mu hořela tvář. Jitka byla zdrcená.

– Jémine, já vám neřekla, kdo to...

Zavěsil a honem se usmíval.

– Nic se nestalo, věrte mi! Zbylo tu nějaké kolo...?

– Určitě vám seženu vůz, počkejte chvílku dole!

Spěchal za ní okouzlen jejím plavným krokem. Tím víc žárlil, když jí neodolal ani krasavec pražské Čtyřky, garážmistr Tetera, a svezl ho osobně vozem, který sotva domyl.

Sotva zabočili za Národním divadlem vlevo, ucítil spaleninou a vzápětí uviděl sloup dýmu. Rohový dům u Jiráskova mostu, přezvaného Němci na Diezenhoferův, byl zpola zřícen a hořel. Pak vjeli do černé vánice. Z modré oblohy se snášely saze a cárky polospálených papírů. Protáhli se kolem hada stojících tramvajů a uvízli před vozovou hradbou požárních stříkaček. Morava se přistihl, že stejně jako jeho řidič civí vzhůru s otevřenou pusou. Na zavražděné si časem zvykl, vnímal je jako divné figuríny. Ještě nikdy neviděl vyhřezlé útroby obytného domu.

Čtyři patra, která se propadla do prvního, zanechala na zdi sousedního činžáku pestrou šachovnici maleb, tapet a kachlíků. Na nich zůstaly obrazy, gobelíny, zrcadla, nástěnné lampy, poličky s knihami, držáky s ručníky, věšáky se župany, ale i umyvadla a klozetové mísy. Morava pomyslel na jejich uživatele a otrásl se. Násilnou smrt se naučil při svém řemesle chápat jako mezní porušení norem spoluzití; mívalo motiv, někdy chorobný, ale vždycky poznatelný. Vygumování celého množství lidí, kteří ke všemu vzývali ty letce jako anděly spásy, nedávalo nejmenší smysl.

Rozčilený policajt je vyzval, aby zmizeli. Morava odeslal garážmistra a zatrnul, aby si nešel k Jitce pro dík. Pak se prokázal a proplétal mezi zachránci a jejich technikou k číslu pět, které ob dům sousedilo se zasaženým. Pár zohavených mrtvol na plachtách a prknech s ním už nehnulo, připomínaly mu jeho obvyklé případy. Dával hlavně pozor, aby si nerozmočil boty z náhražkové kůže v kalužích kolem hydrantů.

Marně mačkal jediný zvonek, který přece musel vést k domovníkovi. Pak pokusně stiskl kliku těžkých dvoukřídlých dveří a objevil, že je odemknuto. Vstupní chodba vyložená mramorovou mozaikou, které vévodil nápis SALVE, ho dovedla k výtahu z tmavého dřeva prostornému jako pokojík. Zvedal se s ním vznešeně pomalu a bezhlučně. Ještě když nahoře vystoupil, zdál se být na špatné adrese.

Hned nato se rozletěly dveře bytu a na prahu stál typ v kožeňáku, který nemohl nebýt gestapák.

- Der Hauptkommissar? Na endlich!
- Je na cestě, řekl Morava, – jsem jeho asistent, posílá mě pan policejní president Rajner.

Dobrá němčina zapůsobila. Chlap o něco zdvořileji ukázal bradou, aby ho následoval. V pokoji postávalo několik mužů. A na stole byla věc, jakou nikdy neviděl. Když mu došlo, co to je, zvedl se mu po létech žaludek.

Z lavičky na smíchovské straně Vltavy se mu otvíral báječný výhled. Jako z lóže, liboval si, ne! přímo jako z kůru! Únorové slunce ani po poledni neproniklo korunýřem studeného vzduchu, ale jemu bylo přímo vedro. Rozepnul vatovanou bundu, složil zavazadlo mezi nohy a zavěsil se pažemi na opěradlo. Mdle rozvalen pozoroval divadlo před sebou a pomalu přicházel k sobě.

Liboval si, že ho nikdo neruší. Nábřeží bylo liduprázdné, město se chovalo jako svinutý ježek větrící dosud nebezpečí. Jen u zborceného roháku vlevo naproti za řekou se rojili hasiči a sanitáři. Jeho pochopitelně zajímal hlavně dům, který před chvilkou opustil, jak je to vlastně dlouho? Obrátil pohled k levému zápeští, zřetelně viděl ručičky hodinek, ale nebyl schopen se soustředit.

Jistý čas uběhnout musel. Až poté, co jako ve snách minul hořící trosky a unaveně přeloudal most pokrytý střepinami i úlomky cihel, a ještě dlouho potom, co tu spočinul na lavičce, zazněl na druhé straně hasičský signál a objevila se první stříkačka. Zato k JEHO domu dorazila dvě osobní auta daleko dřív než očekával. Ten člověk! připomněl si, ten dacan, co mě pozdravil na scho-dišti. Měl jsem ho TAKÉ...

Ne! Nemohl pro nic za nic zabít nevinného, navíc muže. Není zločinec, je NÁSTROJ. Byl vybrán, aby OČISTIL. Proto mu byl určen i ZPŮSOB. Tenkrát v Brně to zpackal, ano, hanebně zklamal. V novinách psali, že ten, kdo to mohl udělat, musel být ÚCHYLNÝ. Ale on byl jenom nešikovný. A tím zavinil, že nepoznali POSELSTVÍ. Štěstí, že nebyl za selhání ztrestán sám! Štěstí?

BYLO MNE JEŠTĚ ZAPOTŘEBÍ!

Zasmál se nahlas radostí, že se mu to dnes dokonale povedlo. Jak se tam na to tváří? Co k tomu říkají? Tentokrát museli pocho-pit! Budou o něm psát docela jinak! Snad přinesou i fotografii, určitě, to se přece nedá vylicít slovy. Vzrušilo ho, že tak sami ob-starají, co jediné chybělo: důkaz. Nepopíratelně věrný obraz jeho díla, tolik podobný obrazu, který mu tenkrát dala za VZOR ONA!

Vlastně mu až teď docházelo, co všechno se v tom bytě stalo. Uvědomoval si, že když to dělal, byl podivně mimo, jako by ho byla řídila cizí vůle. Co činil, viděl i slyšel, nepronikalo k jeho vě-domí ani citu. Zaznamenávalo se to. A začlo teprve teď zpožděně běžet jako nazpátek přetočený film.

Minulost se znovu zpřítomnila, se sluncem zhasla i řeka, v pří-tmí pokoje prožíval teprve teď skutečně každý svůj pohyb, vnímal každou její reakci. A zasl nad svou chladnokrevností i zručností, která rychle a přesně prováděla ten strašně strašně složitý úkol. Ne, už nebyl ubohý bránil z Brna; aniž zpozoroval, dozrál za ta zdán-livě planá léta v mistra, jako byl ten neznámý malíř.

I ona to musela vycítit! Zatímco ta brněnská děvka škemrala a ječela jak pominutá, dokonce se při tom podělala, fuj! právě to ho pak nejvíc odpuzovalo, tahle okamžitě uznala jeho PRÁVO. Možná, že by byla nekřičela ani bez roubíku, ale to přece jenom nemohl riskovat. Přestala žít tak, že si toho hned nevšiml, pro-tože na něho i pak nepřestala skoro psovsky upírat oči. Dodělal, co ještě zbývalo, a když poodstoupil, viděl, že JE TO DOBRÉ.

Tím film skončil, rozsvítili, a byla tu zas řeka. Zjistil, že odpoči-nek ho ještě víc unavil. Nelítostně však poručil ochablým svalům, aby zvedly jeho i brašnu a nesly ho málo známým městem hledat místo, kde oznámí splnění příkazu TĚ, která mu jej dala.

Oknem, vyraženým tlakovou vlnou, sem vstoupil mrazivý den. Ostrý vzduch zazátkoval žaludek. Současně zmo-bilizoval kriminální adjunkt Morava veškerého ducha, jak činí-

val na počátcích své dráhy, aby se ani před Němci nechoval jako zelenáč. Bylo jich tu šest, všichni až na jednoho v dlouhých kožených kabátech, jaké se staly v Protektorátu civilní uniformou tajné policie. Na jejich hlavouna vypadal obr, jehož hrud' hrozila kožák rozervat.

Představil se všem najednou, a protože vyčkávavě kývli, rozhodl se to chápat jako výzvu, aby provedl obvyklý úřední úkon. Bez dalších řečí vytáhl svůj přeložený sešit a psal na čistou stránku poznámky pro pozdější zprávu. Beranova škola: Policejní doktor by se, Moravo, potřhal smíchy, ale našinec si tak udělá lidský obraz, než mu ho rozmyje odborná hantýrka.

Nechali ho při tom skutečně na pokoji, rozmlouvali spolu dokonce polohlasem, jako by nechtěli rušit. Periferní vidění mu umožnilo prohlédnout si i je, aby zkusil odhadnout, co po něm asi budou chtít. Aspoň se nemusel celým mozkiem věnovat té odporné podívané.

Jedině civil v běžovém raglánu se choval jako kriminalista; mlčky ho pozoroval, jak se brodí sněhem jemných střepů kolem stolu s ženským torzem a plní drobným písmem linkované stránky. Když skončil, oslovil ho však ramenáč. Vysoká gestapácká hodnost z něho čišela, dokonce se rozkročil a zapřel ruce v bok podle vzoru svého Vůdce.

– Váš názor?

Odpověděl, jak ho učili, co nejstručněji.

– Sadistická vražda.

Němec se na něho utřhl.

– To jsme poznali dokonce sami. Víc nevíte?

Morava měl odjakživa problém s každým, kdo zvýšil hlas. Hlučný otec ho do své smrti považoval za strašpytla a ta pověst se na něho lepila až do Prahy. Teprve vrchní komisař Beran zjistil, že je to vrozený odpor k siláctví zakrývajícímu slabost mysli, a vyléčil ho důvěrou. Musel si odkašlat, ale pak odpověděl neústupně.

– Zatím ne víc než právě vidím. Musel bych zahájit vyšetřování, ale v daném případě přeče...

Muž, jehož měl za kriminalistu, mu skočil do řeči.

– Pan standartenführer chtěl vědět, jestli v tom poznáváte něčí rukopis.

Pohlédl znovu na mrtvolu. Cvik převládl, byl schopen vidět v ní pouhý objekt úředního úkonu. Hrůzně bizarní způsob, jakým s ní vrah naložil, mu nepřipomínal nic, o čem se za těch pár učňovských let dočetl a dozvěděl. Zavrtěl hlavou. Muž se ptal dál.

– Existovala tu někdy sekta, která by toho mohla být schopna?

Hloupé, že ho to nenapadlo. Ano, mohl za tím být ritus, ale jaký? Z národních dějin si na podobný nevzpomínal.

– Není mi známo.

– Kde je vůbec váš šéf? rozlítil se nadupanec.

Když tím ještě trpěl, zkusil si řvouny představovat bez šatů. Fungovalo to i teď, před ním stálo překrmené prase, z kterého nešel strach.

– Se všemi kolegy na výjezdu, vysvětlil mu, – město bylo prvně bombardováno.

– Ale ne! gestapák byl zase jízlivý, – že jsme si skoro nevšimli! Víte vy, co je bombardování člověče? Jeďte se podívat do Drážďan!

Zněl najednou skoro ukřivděně. Morava si vybavil umyvadla a klozety trčící ze zdi rohového domu, které ještě před chvílí užívali jeho obyvatelé. Ti si jistě všimli! Voskový trup na stole, celý ten panoptikální oltář ho vrátil do současnosti.

– Pan policejní president nechal vrchního komisaře shánět, dorazí jistě co nevidět.

Znovu se ozval ten věčný. Štíhlý a prošedivělý, vypadal ze všech nejlíp a výrazně se od nich lišil chováním i tónem.

– Počkáte na něho nebo rozjedete pátrání sám? Jak rychle sestavíte skupinu?

Jasně, kolega! Znovu se mu pokusil vysvětlit.

– Podle instrukcí je naše policie oprávněna vyšetřovat jenom trestné činy Čechů...

- Tenhle převezme.
- Ale oběť, namítl, – je přece Němka!
- Bohužel. Jenže vrah je Čech. Potkal ho domovník.

Morava stál jako opařený. Podvědomě tipoval na uprchlíka či zběha, který chtěl na krajance vymocit peníze a šperky. Taková řezničina tu neměla kořeny.

- No nazdar! vzdychl česky.

Oberkriminalrat Buback byl pro své nové působiště v Praze, kam ho v důsledku válečného vývoje převeleli z Antverp přes Štrasburk, vyzbrojen vedle dlouholeté zkušenosti ve svém oboru i perfektní znalostí češtiny. Byl původem Pražák.

Bezděká poznámka mladého Čecha ho pobavila.

Představil si, co vše mu bude dopřáno vyslechnout v nejbližší budoucnosti. Že hodí případ na krk české protektorátní policii, byl jeden z mistrných tahů, pro které se standartenführer Meckerle těšil nejvyšší přízvi.

Důvodem zdaleka nebyla národnost pachatele a oběti. Rodina von Pommeren měla problematickou pověst: vedle obecné nedůvěry nacistů k většinou nafoukané šlechtě panovala pochybnost o loajalitě rodiny k Vůdci.

V očích Čechů vsak baronka nutně představovala německou elitu, její zavraždění bylo s to vyvolat novou krvavou odvetu. Ta teď ovšem nepřicházela v úvahu, nebylo moudré jitřit domácí obyvatelstvo prostoru, který se co nevidět stane dějištěm rozhodujícího střetnutí Německa s jeho nepřáteli.

Právě před nasazením zničující zbraně, která je v posledním vývojovém stadiu, věděl Meckerle, je nutno bezpodmínečně udržet pořádek na tomto území! A k tomu patří dokonalá kontrola policie, která tu po rozpuštění stejně nevelkého jako nespolehlivého protektorátního Vládního vojska disponuje nejen malým arzenálem, ten nehraje vážnou roli, ale hlavně dobrým komunikačním systémem.

Vyšetřování vraždy jí bude přiděleno jako úkol nejvyššího zájmu. Ať se sama cítí být rukojmím! Pachatel tohoto druhu se

hledá jako jehla v seníku, nechal se Meckerle ujistit Bubackem. Budem na nich rajtovat! Budem jim nasazovat ostruhy a zároveň přitahovat uzdu! A přitom se jim přes vás, vyložil Bubackovi před zohavenou mrtvolou jako u školní tabule, dostaneme na kobytku!

– Paní Elisabeth von Pommeren, přednášel teď zas oberkriminalrat Čechovi, – nebyla jen příslušnice nejstarší německé šlechty, ale i vdova po generálu říšské branné moci, posmrtně dekorovaném Rytířským křížem. Proto uplatňujeme Nařízení o bezpečnosti v Protektorátu Böhmen und Mähren z 1. září 1939, díl druhý, paragraf dvanáct, podle něhož, cituji, „policejní úřadovny Protektorátu jsou povinny řídit se odbornými pokyny Říšské kriminální policie“, konec citátu. Navíc lze očekávat, že pan říšský protektor vypíše na dopadení pachatele odměnu. Vrah musí být vypátrán. Liknavost bude chápána jako sabotáž a může vyvolat nedozírné důsledky!

Stejně jako Meckerle nepovažoval za partnera mlíčňáka, který při svém snaživém psaní do sešitu div nevyplazoval jazyk, ale věřil, že to správně vyřídí nadřazeným. Před třiatřiceti měsíci tu zaplatily tisíce rukojmí hlavou za život zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, zabitého při atentátu. Čech si určitě uměl představit, jaká jatka by mohl zdůvodnit tenhle odporný masakr, kdyby mu přisoudili politickou motivaci.

– Přejete si, aby stopy zajistili vaši lidé? zeptal se mladík kupodivu věčně.

– Přejem si, burácel zas Meckerle, – abyste tu bestii rychle dostali pod sekeru, jak, je vaše věc! Oberkriminalrat Buback se vám přitom bude dívat na prsty. Chyby nebo prodlení, pro která nezjistí zatraceně dobré důvody, budu osobně hlásit na Hrad i do Berlína!

Standartenführerovy výbuchy vyváděly často z míry i jeho vlastní lidi, Bubacka dráždilo, že si ten kluk zas jen odkašlal.

– Rozumím. Smím použít telefon?

Meckerle si natahoval rukavice.

– Vyřídíte svému nadřízenému, že jeho nepřítomnost omlouvám zcela výjimečně. Zítřka v osm nula nula očekávám v Bredovské jeho osobní raport o stavu vyšetřování. A to, dokázal ještě zvýšit hlas, – kdyby hrom bil a bomby padaly!

Buback si připomněl, že v současné chvíli padají zřejmě další na jeho milované Drážďany. Zdalipak stojí ještě stěny, v nichž byl tak dlouho šťasten? Ostatně je to už jedno...! Když ostatní vymaširovali, zchladil si na Čechovi žáhu sám.

– Co tu čumíte? Telefon je v předsíni, padejte k němu a koukejte, ať to frčí. Na nic jsme tu nesáhli, teď už jde o kejhák vám!

Litoval, že ho přesně takhle nesměl sjet v češtině, německy to znělo dost bezbarvě. Mladík odspěchal a prosil pak jakousi Jitku, aby mu rychle sehnala mordpartu. On tu poprvé osaměl. Hleděl na ten neuvěřitelný objekt, ve který byla před nedávným proměněna živá bytost, a otrásl se. Kdo tohle mohl udělat? Člověk? Snad by ho tu spíš měli nechat Čechům na semeno...

Ohlásil šeptem, jak to provedl, a podle očekávání uslyšel pochvalu. Z kostela vyšel jako nový člověk, nesnesitelné napětí posledních dnů bylo to tam. Dokázal to! Smazal tu brněnskou ostudu. Ukázal se být hoden DŮVĚRY, a to znamenalo, že on a nikdo jiný je hoden provést celý úkol. Ještě ráno o sobě zas pochyboval, zdálo se mu to nadlidské. Neuvěřitelné, že jeho obavy okamžitě rozptýlila právě ona! Poznala v něm svého soudce.

Jeho duch byl tedy po létech v plné zbroji. Měl však novou starost. Zdálo se mu, že ho čím dál víc zrazuje tělo. I když tak dlouho odpočíval, bylo mu, jako by měl za sebou usilovný pochod. Ale vždyť i při tom jen stál a nemusel ani zmáhat odpor. Z čeho tedy ta malátnost, proč ho i lehká brašna táhne k zemi?

Vysvětlení, které se dostavilo vzápětí, bylo tak prosté, že se musel zasmát. Z domovního průjezdu vyváděla kolo žena, zakusující se v chůzi do patky chleba, a jeho křečovitě zabolěl žaludek. Ano, uvědomil si, vždyť od včerejška rozčilením nejedl a nepil!

Složil břemeno na chodník a vytáhl ze zadní kapsy montérek staříčkou peněženku. Ale ovšem, potravinových lístků má i v půli měsíce habaděj, už v posledních dnech o sebe skoro nedbal. To teď musí skončit! Má-li obstát a splnit NEJVYŠŠÍ POVINNOST, potřebuje sílu!

Rozhlédl se po neznámé ulici a vůbec ho nepřekvapilo, když na druhé straně spatřil přímo proti sobě restauraci. U Anděla? To se hodí. Tělo ihned pookřálo, v ústech se mu seběhly sliny.

Vrchní komisař Beran měl skvělé alibi. U domu na Pan-kráci, v jehož sutinách byli pohřbeni převážně rodinní příslušníci mužů z různých německých služeben, narazil na konvoj státního sekretáře Karla Hermanna Franka, věčně druhého muže v Protektorátu, který nicméně ve zdraví přečkal všechny první. Ten mu nařídil, aby ho doprovodil po celé trase náletu. Když je našel posel policejního presidenta Rajnera, aby oznámil přání standartenführera Meckerleho, zavrtěl Frank jen krátce hlavou.

Zpráva z gestapa, která je dostihla o necelou hodinu později, však způsobila, že se muž s kamennou tváří poprvé vzrušil.

– Hnusné svinstvo! křičel na komisaře, jako by v něm právě objevil viníka, – já očekávám, že pachatele bezodkladně vypátráte! A přeju vašim lidem, aby to byl úchylák a ne nějaký zasraný odbojář, který se pokusil nahnat pražským Němcům strach. Postaral bych se rychle, aby se tu do skonání světa nepřestali bát Češi!

Beran jel okamžitě na místo činu, ale našel tam jen policajta před zamčeným domem, už také na odchodu. Výjezdová skupina zrovna skončila, hlásil muž, a ty zbytky odvezli na patologii. Jakéže zbytky? Strážník je sám neviděl a jeho popis z druhé ruky zněl jako výplod choré fantazie. Vrchní komisař tedy pokračoval do Bartolomějské a lámal si hlavu, koho na to nasadí. Nejlepšího vraždaře mu zastřelili v heydrichiádě, schvalování atentátu! a oba jeho nejstarší přeborníci leželi s chřipkou. Byl rád, že v té nouzi zaskočil

právě snaživý Morava, doufal jen, že si nestačil přivodit malér svou venkovskou paličatostí.

Kriminální asistent seděl pak proti jeho stolu, a protože dosud nedošly fotky, četl mu ze svého sešitku věci, nad nimiž i šéfův všemu uvyklý rozum zjevně zůstával stát.

– Za á: oběť, pětáctýřicetiletá, velmi pěstěná a zachovalá žena, svému vrahovi zřejmě nekladla nejmenší odpor, krom dále uvedených zohavení nejsou na její kůži oděrky ani stopy zápasu za nehty;

za bé: pachatel jí několika pruhy široké lepenky, jaká se používá na poštách a teď i k přelepování oken proti tlakovým vlnám, zalpil nejen ústa, ale i klín; první lékařův dojem je, že nebyla znásilněna;

za cé: pachatel připoutal oběť řemeny, soudě podle zářezu na kůži, naznak k jídelnímu stolu tak, aby hlava přečnivala; pod deskou stolu jí svázal za kotníky ruce s nohama;

za dé: pachatel odřízl těsně při hrudi oba prsy a položil je vedle oběti na oválnou servírovací mísu, kterou si vzal z proskleného příborníku;

za é: pachatel rozřízl břicho oběti od hrudi ke klínu, vytáhl z ní celé tenké střevo, svinul je zručně do klubka a vložil do mísy na polévku;

za ef: pachatel nařízl oběti krk až skoro k míše, tu však úplně nepřetnul, takže hlava zůstala viset pod trupem a krev vytekla do mosazné nádoby, ze které předtím vyndal květináč s fíkusem;

a konečně za gé: ani lékař nedovedl při prvním ohledání odhadnout, v které fázi mučení oběť zemřela, ale vytřeštěné oči, dodal Morava zavíraje sešit, – nás přivedly k společné domněnce, že to bohužel nebylo hned.

Šéf reagoval podobně jako on na místě činu.

- Má poklona. Sen šíleného řezníka?
- Případně chirurga...
- A Němci došli k názoru, že je to dílo odboje?

– Stačilo jim, že pachatelem byl Čech.

Vrchní komisař začal procházet těsnopisné poznámky, které si dělal při jeho referátu.

– Ztratilo se něco?

– Oběti zůstaly na rukou i na krku vzácné šperky. Další cennosti a značná hotovost byly zajištěny v její kabelce i v náleto-
vém kufriu u dveří bytu.

– Jak se vrah dostal do bytu?

– Musela mu sama otevřít. Klíče byly zevnitř v zámku, při odchodu za sebou jen přivřel.

Napjatě pozoroval, jak Beran odškrťává své obávané otazníky. Odpovědět správně na všechny, k tomu cíli se celé roky tady upínala jeho ctižádost. Zatím se mu to nikdy nepovedlo, dnes se tomu cítit být nejbliž. Pojal myšlenku: když to dokáže, osloví dneska i Jitku, než si ji dřív namluví někdo jiný!

– Dům se nezamyká?

– Naopak. Ale každý nájemník má svůj klíč.

– Kdo mohl pachatele vpustit?

– Zdá se, že oběť sama.

– Co mluví pro?

– Domovník ji ze svého bytu viděl přicházet a slyšel vyjždět výtah. Brzy nato se ozvaly sirény a on chtěl jako vždycky zkontrolovat, jsou-li všichni v krytu. To už padly bomby, tak vyběhl v panice na nábřeží, jak potom zjistil, nejen v bačkorách, ale i bez klíče. Nezamkla tedy ona a vrah toho využil.

– Pokud na ni nečekal v bytě.

Morava se ulekl.

– Jak by mohl...?

– Můžem vyloučit, že se dostal do domu před ní? Třebas jako řemeslník? Dá se vyloučit, že měl klíče od ní?

Morava pochopil, že dnes už obou svých met zase nedosáhne.

– Ne...

– Takže ani nemůžem určit, jak dlouho mu ta porážka trvala?

Porážka! Šéf našel přesné slovo. A zároveň ho zkoušel.

– To můžem. Nemohl přece začít bez ní!

Beran se souhlasně zazubil a Moravovi stouplu sebevědomí, že alespoň nenaletěl na chyták. Jeho učitel luštil dál vlastní klyháky.

– Domovník tvrdí, že začal obchůzku za čtvrt hodiny po náletu.

– Řekl bych, že za půl.

– Proč?

– Prošel jsem s ním jeho trasu. Čekal pod mostem na další bomby. Musel být v šoku už tam.

– I půlhodina je málo na tak složitou vivisekci. Z toho se dá leccos vysoudit.

– To je nabíledni! Morava vzrušeně nabídl svou teorii, – byl na to předem připraven, věděl přesně, co a jak chce udělat. Měl všecko s sebou jako odborný řemeslník. Myslím, že sotva najdeme cizí otisky. A musel být úžasně šikovný, když si na něm domovník po takových jatkách ničeho nevšiml.

– Co si myslel, když ho potkal?

– Venku bylo boží dopuštění, po domech chodili muži od plynu a elektřiny zjišťovat škody.

– A vy naprosto vylučujete, že to mohl být fantom?

Morava se vzbouřil.

– Že ji jako ten domovník rozkuchal sám? Pane komisaři, to byste ho musel znát! Když tam nahoře našel otevřeno a objevil tu řezničinu, došlo mu, že potkal vraha. Byl si jist, že se co nejdřív vrátí zabít i jeho, a podělal se strachy.

– Moravo, nepřehánějte.

Popsal tedy neuvěřitelný obraz svědka, který si při výslechu dopírá dlouhé spodky.

– Má totálně vygumováno. Chodil v bačkorách i se mnou. Zkoušel to s ním marně i náš doktor. Tvrdí, že zásah dostal hned vedlejší dům, a začal si už namlouvat, že jí se to stalo při tom. Toho člověka ze schodů vytěsnil strachy z mozku, neví o něm nic.

– Vůbec nic?

Byl ve střehu, protože Beranův pohled věštil, že mu něco ve-
důležitého uniklo. Co jenom??

– Jen, že to byl muž...

– A jak teda ví, že to byl Čech?

Achich, ach, poklesl na mysl, měl jít přece jenom k poště!

– Nevím... hlesl pokořeně.

– Kdo z Němců s tím vyrukoval? Ten náčelník?

– Ne, jejich policajt. Mohl samozřejmě blufovat!

– Kde je domovník?

– Asi doma...

– Řekněte Jitce, ať nám dá přistavit vůz!

Zaplaťpánbůh za to 'nám', utěšoval se vycházející z kanceláře, mohl mě rovnou uklidit na nějakou vloupačku. Dívka se na něho jako vždy tklivě usmála a jemu se rozbušilo srdce. Má s ním snad soucit? napadlo ho, říká jí Beran, co jsem za troubu? Už zase vě-
děl, že nemá šanci, u něho ani u ní.

Když vytřel talíř posledním soustem knedlíku, bylo mu tak blaze, že si zas vzpomněl na NI. V žaludku jako v pokojíčku, pravívala. Moravské zelí chutnalo podle jeho gusta, jak se tomu v Praze naučili? Nebyl pivař, ale i ta sedmička měla ríz, na válku zázrak, svědčila o hluboko uložených sudech a dobře propláchnutých trubkách. Hostinec byl skoro prázdný, pár štamgastů se tlačilo kolem výčepu a přetřásalo jakousi událost tak hlasitě, až si připomněl. Nálet! Byl přece nálet...

Úporně si vybavoval, kdy. Ano, viděl se při TOM brodit ve skleněné tříšti, která zničehonic pokryla koberec, viděl se míjet dům, čerstvě zasažený leteckou bombou, jak je možné, že nic neslyšel? Podivné. Ať namáhal mozek sebevíc, ze všeho těsně před TÍM a po TOM zbylo ve všech podrobnostech jen TO.

Hřbitov, ano, tam si ještě pamatoval všechno. Cestou mu utkvěla jen záda, která v odstupu sledoval až k tomu domu. Pak už zřejmě

vnímal jenom její oči, pozorující tak zaujatě, co s ní dělá. Jeho ČIN dokázal prostě přehlušit i bomby, ostatně nemůže být pouhá náhoda, že tu poprvé spadly právě dnes, dnes, kdy s TÍM začal!

Ze všech myslitelných pocitů byly na místě výhradně úleva a pýcha. Proč je tedy najednou znovu neklidný? A proč se dokonce nepříjemně pohnul jeho žaludek, tak dobře nakrmený i napojený? Proč se mu v duši zas rozpíná napětí, kterého se za poledne tak skvěle zbavil? Po čem poplašeně pátrá jeho mozek, když je pro dnešek dokonáno, dokonce s pochvalou? Najednou věděl. TEN CHLAP!

Ten, co se tak nehlučně vynořil na schodišti a on ho nechal beze všeho projít, dokonce mu odpovéděl na pozdrav, právě on může všecko ohrozit. Může všecko ZNIČIT! Jak to mohl podcenit? Má-li naplnit svoje POSLÁNÍ, nesmí být poznán. Teď aby pro příště odložil tak pohodlný mundúr i šikovnou brašnu! A co když má ten člověk paměť na tváře?

Proč ho vlastně ušetřil? Šel jistě k ní! Kam jinam mohl jít? Neměla manžela, nejspíš se pářila s ním! Ano, určitě ji chtěl po tom leknutí obskočit. Jako kanec svini. I takoví zaslouží TREST!

Ale kdo to byl? Kde ho najde? Když odhalil zdroj neklidu, procitl mozek z mdloby a jasně myslel. Chlap měl bačkory a košili bez saka, v únoru! Nejspíš tedy z domu. Ten dům, jak se přesvědčil, obývala vyšší třída, k té očividně nepatřil. A proč se namáhal po schodech, místo co by jel panským liftem? Ovšem. DOMOVNÍK.

Zřetelně se mu vybavily úzké dveře ve vstupní chodbě. Ale co když nebydlí sám? Pak budiž ostatním osud milostiv, aby otevřel on.

Zvedl se, aby zaplatil a konal.

Naturalní byt se skládal z kuchyňky a pokojíka. Domovník, asi vdovec, jak napovídaly maličkosti, se snažil dál o čistotu a pořádek. Spatřili ho už z chodníku, jak lepicí páskou vyspravuje

naprasklou okenní tabuli, takovou použil i vrah... vzpomněl si Morava. Otevřel jim ještě potmě, pak tápal spustit zatemňovací roletu. Moravu pobavilo, jak Beran větrí. Čichá podvlékačky?

Domovník si nadále nemohl nebo nechtěl vzpomenout, jak muž na schodišti vypadal. Aby ho rozptýlil, vyptával se pak vrchní komisař hezkou chvílí na baronku. Vydoloval z něho pár mělkých postřehů, nikdo z rodiny von Pommeren neuměl česky a domovník ovládal německy sotva dva tucty nezbytných výrazů. Nevěděl víc, než že generál sem byl převelen z Berlína těsně po obsazení Československa, on i syn padli později na frontě a baronka uložila obě urny na blízký Vyšehradský hřbitov, kam je chodila denně navštěvovat.

Morava učenlivě sledoval, jak Beran zkracuje vlasec házených otázek. Uměl předem odhadnout, kdy padne ta, na kterou měl tázaný zakousnout.

- Vy jste toho muže pozdravil první, vidíte?
- Jo, řekl domovník bez zaváhání.
- Jak?
- No... dobrej den...
- A on řek?
- To samý. Řek taky dobrej den, jo, to řek!
- Že si zrovna tohle pamatujete?
- Von to řek nák zvláštěně...
- Jak zvláštěně?
- Já nevim...
- Koktal? Nebo chraptěl? Ráčkoval? Šlapal si na jazyk? Huhňal? Bručel? Měl snad fistuli?

Morava šéfa obdivoval, jak sypal z rukávu nové nabídky, ale domovník nepřestával vrtět hlavou.

- Co na tom bylo tak zvláštního?
- Nevim... nák to s nim neštymovalo.

Morava se odvážil vstoupit do hry.

- Třeba s jeho oblečením?

– To je možný...

Beran se vrhl do průlomu.

– Jak byl teda oblečený?

– To dybych věděl. Heleďte, já mám dneska dost, řek vám váš mladej, co se mi stalo? Já sem se z toho posral!

Zaznělo to skoro hrdě. Vrchní komisař se pro dnešek vzdal a vstával. Morava měl vnuknutí.

– Vy jste mu určitě řekl... jakže to bylo?

– Dobrej den...

– A on...?

– No, taky.

– A neřekl třeba dobrý den? Dobrý...!

– Jo! Tak to řek. Jako vy. Tak správně, jako ve škole, víte?

Moravu okřídli uznání v Beranově pohledu.

– A s tím, jak mluvil, neladilo něco na něm?

– Asi...

– Co by vám k tomu přišlo vhodné?

– No... co máte vy, klobouk, zimník...

– A nevhodné?

Moravu povznášelo, že ho komisař nechává. Domovník pohlédl letmo na své tepláky.

– Jako mám já...

– Měl tedy na sobě něco podobného?

Morava si dávno všiml, že lidé nižší inteligence, donucení usilovně přemýšlet, skoro tělesně trpí. Muž měl v tváři bolestný výraz a zaprosil.

– Heleďte, nechte mi to přespat, teďka už ze sebe nic nevymáčknu.

Vrchní komisař si od něho dal ještě odemknout barončin byt. Uvítala je psí zima. Zatáhli aspoň před vyraženým oknem brokátové závěsy, které tu sloužily jako zatemnění, aby mohli rozsvítit. Beran obcházel stůl, pod nohama se mu dál tříštilo sklo, a on zas věřil jako pes.

– Vyměnil tu někdo koberce nebo co? divil se.
 – S ničím jsme tu nehnuli! dušoval se Morava.
 – Jak jste to popsal, čekal jsem tratoliště krve.
 – Říkal jsem vám, musí být strašně šikovný. Dokázal, že z ní kompletně vytekla do vaničky od fikusu. Poslal jsem všecko na patolku.

– I prsa a ta... střeva?

Morava poprvé zažil, že se šéf otrásl.

– Jsou také na soudním. I oni z toho byli tumpachoví, slíbili výsledky expres.

– Vodpusťte, ozval se domovník až z předsíně, – mně už je zas šoufl, můžete pak zamknout?

– Jdem s vámi, rozhodl Beran.

Dole už měl muž opět barvu, ale nebyl míň rozčilený.

– Jak tu mám dneska spát?

– Nejste tady přece sám.

– Jo ne! Zubař z prvního ujel na venkov a dole je ordinace.

– A v ostatních patrech?

– Bejvali Židi. Teďko tam maj Němci nějaký kancly.

Morava otevřel ústa a zas je zavřel, když zachytil Beranův varovný pohled. Muž odemkl domovní dveře. Venku čpěla ve tmě spálenina. Hasiči odjeli, opodál u zříceniny postávalo pár čumilů.

– Tak dobrou, řekl komisař, – pan asistent Morava se vás dojde ráno zeptat, jestli vás ve snu něco napadlo. Litero, dupněte na to!

Ten člověk se třásl a vypadal, že se k nim nacpe do auta. Jeli zpátky a Beran se kabonil.

– Toho můžem asi zapomenout. I když mu pachatele přivedem před nos, strachy ho nepozná.

– Což náš vrah bohužel neví, napadlo zas Moravu.

– Co tím chcete říct?

– Divím se, že ho nechal být. Vlastně přímého svědka. Musel z toho být sám pěkně vzatý.

– Dobře, Moravo! komisař mu tím vždy znovu připomněl přísného třídního, po jehož pochvale kdysi podobně prahнул, – ale z toho by i plynulo...?

– Že se pro něho skutečně vrátí.

Beran kývl.

– Zařídte to radši hned. A přijďte pak ke mně.

Byli zpátky v Bartolomějské. Morava se zastavil na pohotovosti a tlumočil komisařův příkaz. V jeho předpokoji pak už v tuhle dobu nečekal Jitku, zmohl se jen na přítroublý úsměv.

– Jé, co vy tu ještě...

– Myslela jsem, že budete třeba něco potřebovat...

Ano, ano, potřeboval ji obejmout a vyznat se jí, že celé dlouhé měsíce, co sem přišla, myslí hlavně na ni, jen proto odtud neutekl, když pochopil, že ho budou až do penze provázet zohavené mrtvoly. Jako obvykle k tomu ani po svém čerstvém úspěchu u Berana nesebral odvahu, a tak se jen nejapně zeptal.

– Co třeba?

– Dovezla jsem z domova trochu polévky, panu komisaři už ji přihřívám, dáte si taky?

Teprve teď vyhnala z jeho nozder pach krve a čmoudu libá vůně dětství.

– Prejtová!

– Naši... přešla v šepot, když tu v hlavním stanu České policie zvaném Čtyřka doznávala těžký zločin proti válečnému hospodářství, – porazili!

– Rád, řekl slabě, – já... děkuji. Děkuji moc...

Nepřestával na ni něžně hledět, takže k šéfovi vstoupil vlastně pozadu. Ten právě zavěšoval.

– Mluvil jsem s patologií. Pitevní protokol odpovídá vaší zprávě. Rozkuchal ji skoro celou zaživa. Nové je, že si pak něco odnes na památku.

– Co?

– Její srdce.

- Panebože!
- A k tomu ovšem?
- Co ještě?
- Přece ty řemeny, kterými ji svázel. Z čehož vyplývá?
Žák Morava věděl.
- Že to udělá zas.
- Tak jest. Vyhlašuju poplach.

Erwin Buback pustil mrtvou až na další z hlavy. Nebyl to jeho případ. Pokusil se přivolat polední stav smíření a radostně zjistil, že je v sobě pronesl až do noci. Nezaplašila je ani odpornost, s jakou se za své dlouhé praxe v takové podobě nesetkal. Pragmaticky ji převedl do systému faktů zbavených emoce, vlastně asi podobně jako ten mladý Čech.

Teď seděl druhou hodinu sám jako vždy, chráněn palisádou zdůrazněného nezájmu o kontakt, v rohu barového pultu Německého domu Am Graben, upíjel po lůčcích nevalný koňak podezřelého původu, ach, kde je sladká Francie? a poprvé od chvíle, kdy je obě ztratil, měl potřebu přemýšlet, co bude dělat pak...

Neznámé Pak. Zlověstné Pak či Pak dobré naděje? Kdy konečně vypukne? Jakou podobu na sebe vezme? A jak se má na ně připravit on? Má se násilím zbavit své vnitřní zábrany, která mu od určité doby nedovoluje očekávat zásadní zvrát války ve prospěch zbylé Osy Berlín – Tokio, jak jej do národa v každém projevu pumpuje říšský ministr propagandy? Kriminalista mívá sloní paměť, jak by mu z ní mohly vypadnout všechny Goebbelsovy sli-by-chyby uplynulých dvou let?

Ale nepřehání svou skepsi? Není snad nebezpečně deformován povoláním, které nutí nevěřit žádnému tvrzení?

Proč na zkoušku, jen tak nanečisto nepřipustit, že Vůdce, který přece na hlavu porazil skvělé evropské armády, připravuje Spojencům gigantickou past, jejíž součástí je předstíraný ústup na všech frontách? Proč si nepředstavit, že budou tou svinulou spirálou

v kritickém bodě odmrštění a vzápětí zdecimování jakýmsi obrovským kladivem či bleskem, takže Třetí říše s Japonskem spolu ovládnou svět? Co by přineslo vítězství, bourající dosavadní společenské řády pro novou dějinnou epochu, oberkriminalratu Erwinu Bubackovi?

Dojde-li k osudovému Pak už v nejbližší době, jak nasvědčuje prostá skutečnost, že ustoupit nebude brzo kam, vejde do ní ani ne čtyřicetiletý, s vysokou policejní funkcí a špičkovým platem, ale úplně sám.

Ode dne, kdy mu cizí hlas, dávno otrlý vyřizováním podobných poselství, spíš jen jako by pro pořádek oznámil, že oba dva pilíře jeho života přestaly současně existovat, odumřela i podstatná část jeho bytosti patřící předtím jim. Ženy, které toužily utěšit ho ještě v Belgii, i všechny, které k němu zahořely potom, narazily při prvním pokusu na ledovou stěnu. Některé o něm mstivě rozhlašovaly, že vzdor svému vzhledu není normální muž. Tušil to, ale nevyvracel. Byl to jeho křečovitý pokus vytrucovat si na osudu opravu, jako by těm dvěma ta věrnost dovolila zázračně vzlétnout z popela, v který se beze zbytku proměnily.

Polední bomba mu dnes vrátila mír. Když se dochvěl dům, skončil i mnohaměsíční otřes v něm, a on zjistil, že se Hilde i Heidi mezitím nepozorovaně staly součástí jeho živého já. Zpřetrhané kontakty se znovu setkaly jako nervy přerušené operací. Začal zas cítit.

Pokud Říše snad opravdu vyhraje válku a on v ní nezahyne, nestráví přece zbytek svých let ve smutku. Mrtví musí být nahrazeni! Především Německo, které právě platí tak strašlivou cenu za výboj, jaký je svým způsobem údělem všech velkých národů, má právo na novou krev. Kdyby byly ty dvě přežily jeho, věděl teď, určitě by cítily totéž a jednaly stejně. Stejně? Jak??

Bar se rychle zaplňoval, rostl hluk a především hrozilo nebezpečí, že k němu přisedne někdo z Meckerleho mlátičů. Ti chlapi měli tik přehlušovat svůj strach tirádami o konečném vítězství,

na obrátku by zpochybnili, v co se pokusil znovu uvěřit. A čemu chtěl od zítřka velmi konkrétně napomáhat.

Obešel už opuštěné čpící trosky roháku a podle zábradlí, za nímž strmě klesala kamenná zeď k podběří, míjel co nejpomaleji svůj dům. Ačkoliv ho v té tmoucí tmě nemohl nikdo poznat, zašilhal jen po očku do nejvyššího patra. Opět se v něm rozlilo blaženství, že to dokázal. Teď ještě odstraní nebezpečí, že by u toho měl skončit.

Na sousedním mostě se dosud horečně pracovalo. Také tam zřejmě dopadla bomba a pokácela jakési sochy. Jednu z nich právě odnášel z tramvajových kolejí autojeřáb, vypadala jako obrovitá mrtvola. Zastavil se a rozhlédl. Byl na nábřeží úplně sám.

Postavil brašnu na chodník, otevřel ji a hluboce sehnut hledal nejdřív tu věc. Balíček z voskovaného plátka byl stále měkký, opatrně jej posunul do rohu brašny, kde byl víc chráněn. Pak nahmataly prsty v pochvě zavěšené pod košilí rukojeť nože. Když jej vsunoval za bundu, dával pozor, aby se neporezal. Tím tenkrát v Brně začal jeho nezdar.

Naproti se v přízemním okně rýsovala pod roletou tenká čára světla. Měl vše vymyšleno. Jednoduše zazvoní a řekne pak, pokud bude vůbec nutno, Luftšuckontrola! musí jen sundat čepici a změnit hlas, když se mu v poledne tak hloupě ozval. Dál postačí noha jako klín, loket jako páka a pro jistotu dvě trefy. Vkročil do jízdni dráhy, když se rozhoukala výstraha.

Čerstvě poraněnému městu stačila. Stíny lidí dupaly z mostu do krytů. Ještě nedozněl v hloubce poslední tón a už vyly sirény zas, tentokrát zvěstovaly divě stoupajícími i klesajícími glissandy nálet. Zatrnul, že mu zmizí i domovník, a pohnul se, aby ho předstihl, když se dveře šikmo proti němu samy otevřely. V tmavém jícnu zablikaly dvě modře zamalované baterky.

KURVY POLICAJTI!

Pár metrů dál vedly široké železné schody dolů k navigaci, tudy se původně hodlal ztratit. Dřív, než chtěl, sbíhal k tmavé vodě.

Nedá se nic dělat, zajde sem příště, zatím tedy změni zevnějšek. Kolik mu vlastně zbývá do vlaku? Musel dát ruku k očím, aby přečetl ručičky. Pak se vyděsil, když se z noci stal den.

Hned to vysvětlil hukot vysoko letících strojů a vzdálený štěkot flaků. Věděl, že zářící světlice na padáčcích oslňují protiletectkou obranu, ale místo aby prchal, okouzleně pozoroval rej nesčetných plátek staniolu, které navíc odváděly pozornost německých miřičů.

Tím ohňostrojem mu jistě děkovala ONA!

Moravu zastihl ten mimozemský jas ve společnosti Jitky.

– Vemte motorku, hoďte ji i sebe domů a ráno sem! rozhodl Beran; tramvajové linky na Pankrác i do Podolí byly dosud přerušeny a vrchní komisař měl špatné svědomí, že je tu za takových okolností zdržel do noci.

Morava byl bez sebe už ze služebního úkolu, kterým ho šéf tak nečekaně vyznamenal, dodatečné posláním proměňovalo krvavý den v soukromý svátek. Dvě radosti se slily v jednu, ale ani jejich spojená síla by byla sama neprolomila jeho stud, překonávající i příslovečný ostych dívky.

Určitě by ji byl doprovodil jen ke dveřím předměstského domku v téměř romantické slepé uličce uprostřed zalesněného skalního svahu a rozloučil se s ní způsobným podáním ruky, nebyt letců, kteří v tu chvíli ze záhadných důvodů shodili na Prahu místo dalšího nákladu bomb pomalu klesající záři. Patrně se chtěli pouze pojistit před novým tragickým omylem, ale Jitka v tom viděla předehtu katastrofy.

– Honem! poručila mu s rozhodností, jaké si u ní dřív nepovšiml, – do krytu!

Ovšemže ani trochu neprotestoval, rozechvěle ji poslechl. V prachobyčejném sklepe, jehož narychlo vyklizenou půlku vylepšil zahradní nábytek, čekali sami s loňskými bramborami; majitelé, číšník a kuchařka nuceně obsluhovali německý lazaret v bývalém

sanatoriu na severní Moravě. Když pak konečně odhoukalo, pozvala ho, protože v přízemní kuchyni nebylo zatopeno, do svého podkrovního pokoje na čaj s rumem pro zahřátí.

Zahřál se tak, že si konečně dodal odvahy.

– Promiňte mi... musel si zase odkašlat, aby mohl vůbec pokračovat, – promiňte mně tu neobratnost, s jakou se vás ptám, ale nemám v tom cvik... myslíte... myslíte si, že bych vás... že byste mě... že bychom se spolu mohli mít rádi...?

Meckerle opět jednou menstruoval, jak se šep-talo na gestapu, kdykoli seřval už strážu u vchodu. Záhy se roz-neslo, proč dnes. Včerejší ohnivá smršť uchvátla v Drážďanech i vilu, kterou standartenführer před lety arizoval a pyšnil se jí jako zviditelněním svého významu. Z vedoucích funkcionářů se na poradě neklepal strachy jen Buback.

Věděl, že je mezi přítomnými protekčními amatéry a proto i břídily jediný, kdo tu rozumí svému řemeslu. A věděl, že to dobře ví i Meckerle. Na oplátku uznával sám, že obrovitý esesák, připomínající zápasníka 'Zlého muže' z předválečných poutí, je nejen všeho schopný, ale i doopravdy schopen řídit klíčovou centrálu okupační moci, nota bene v dobách, kdy se už dlouho nevíteží.

Souhlasil s ním, že vražda baronky nabízí jedinečnou záminku, jak prosvítit vnitřnosti české policie, které gestapu kupodivu odolávaly; o existenci skrytých struktur svědčilo, jak rychle byli do-sud získání špiclové izolováni od všech zajímavých informací. Ještě včera zorganizoval práci své skupiny, sídlící v bývalé české vysokoškolské koleji v Dejvicích, tak, aby ji stačil řídit zástupce Rattinger, zkušený kriminalista, jehož přivedl z Belgie. Znal jeho zálsuk na své křeslo, ale především problém, který mu bránil v ka-riéře. Rattinger chlastal a Buback jeho průšvihy prozíravě kryl, čímž si ho zavazoval i pojišťoval. Na každou chybu obou tu če-kal fanatický mozek pod vyholenou lebkou Krolofffa, zjevně pře-svědčený, že lidé jako oni prohrávají Německu válku.

Případ nevýznamné německé vdovy hodlal Buback v dohodě s Meckerlem nafouknout tím, že jej za Němce bude sledovat osobně. Tím donutí českého náčelníka ke stejnému gestu. Jenže on se nastěhuje pod jeho střechu a nasadí tam svou vlastní tajnou zbraň, znalost jazyka. Při tolikaleté zkušenosti v podobných aparátech mu nemůže uniknout nic, co by smrdělo přípravou pražské policie na vystoupení proti Třetí říši.

Když standartenführer do sytosti seřval vysoké šarže a pak je spíš vyhodil než propustil, zůstal Buback bez dalšího vyzvání v místnosti. Jak předpokládal, Meckerle se na obrátku uklidnil a nabídl mu stopku koňaku, který si to označení zasloužil. Do konce se mu naprosto netradičně svěřil se svým čerstvým bolem.

– Svině! zahrozil pěstí dalekým pilotům, – pevně věřím, že co nejdřív zplanýrujeme my jejich města. Vím z Hlavního stanu, že je to opravdu na spadnutí. V-eins i V-zwei jsou proti novým zbraním dětské hračky. A silně doufám, že Spojenci ještě předtím pořádně pokropí tohle hnízdo, aby zdejší vyčurancům zasha chuť vpadnout nám do zad!

Přesně v osm přišel pobočník oznámit, že Češi už hodnou chvíli sedí v čekárně. Meckerle je tam správně nechal ztvrdnout přes další dva koňaky. Melancholicky ukazoval Bubackovi fotky přepychové vily a na zdvořilou otázku, zda se zachránili alespoň obyvatelé, sdělil bez nadšení, že manželka byla čirou náhodou v Praze. Buback jako všichni tady slyšel o jeho ohnivém poměru s jakousi sborníčkou mezitím dočasně uzavřeného Německého divadla, zřejmě musí váhou, neboť panoval obecný podiv, že ji dosud neroztrhl nebo nezamáčkl. Ještě chvíli vzpomínali oba na město, k němuž měli každý svou hlubokou vazbu, až gestapák lítostí i vzteky zbrunnatěl, prudce vstal a osobně odklidil prázdné číše.

– Tak si je podáme!

Vstoupila trojice, která na pohled vydávala tristní svědectví o výkonné moci Protektorátu; policejní ředitel, malý a kulatý, připomínal Pickwicka, vrchní komisař Beran, dlouhý a vysoký, Dona

Quijota a ten mladík ze včerejška, ramenáč s růžovými líčky, postavu z českých pohádek, která teď byla Bubackovi tím protivnějším, čím ji měl v dětství radši: hloupého Honzu. Věděl však už z dřívějšíka, že zdání Čechů sakramentsky klame. Ty nevinné a neboze vyhlížející typy si uměly vymyslet na obrátku perfidní zákeřnosti a vyčuranost Honzů pak násobila jejich sílu.

Standartenführer už o nich taky věděl své. Neuznal je za hodny ani ledabyle zvednuté pravice a zaburácel v místnosti jako by stál před nastoupeným útvarem. Zopakoval, co už včera jednotlivě slyšeli od něho i státního sekretáře Franka, a pak jim to sečetl.

– Třetí říše chápe bestiální vraždu baronky Elisabeth von Pommeren jako signál agentů zrádné londýnské vlády k vlně teroru namířené proti všem německým obyvatelům Protektorátu. Nebude-li viník dopaden, aby ho mohl stihnout přiměřený trest, je Říše rozhodnuta k odplatě ještě tvrdší a rozsáhlejší než svého času vůči bytši jen řadovým schvalovatelům atentátu na Reinharda Heydricha. Jsem zmocněn závazně prohlásit: Velkoněmecká říše stojí těsně před konečným obratem v totální válce proti plutokratům a židobolševikům, kteří budou vyhubeni na vlastních územích. Proto nelitostně zlikviduje všechny, kdo by jen pomysleli na to, vrazit jí do zad nůž!

Spíš rozkuchat nožem břicho... napadlo Bubacka.

– Jsme odhodláni zavraždit tuto pragermánskou půdu potoky české krve, jestliže tím zachráníme jedinou kapku německé. Je ve vašich rukou, pánové... čišelo z něho, jak málo je za pány považuje, – zda pohromu, kterou cynicky plánuje hrstka zahraničních dobrodruhů, od svých rodáků odvrátíte, či ne. Nařizuju vám vytvořit zvláštní vyšetřovací skupinu, za jejíž výsledky ponese te plnou odpovědnost vy. Mě v ní bude zastupovat styčný důstojník zdejšího Reichssicherheitshauptamt, oberkriminalrat Buback. Zajistí mi stálou a přesnou informaci o stavu vyšetřování, ale zjedná i vám případnou podporu našich složek. To je vše. Teď chci slyšet od vás, kdo bude za činnost skupiny ručit osobně!

Policejní prezident Rajner se poklonil tak uctivě, jak mu dovolil břišní tuk, a přenesl pohled, dosud upřený k standartenführerovi, na vyzáblého souseda.

– Vrchní komisař Beran...

Buback to očekával. Byl zvědav na spolupráci s mužem, který pro něho byl pojmem ještě v daleké minulosti. Utkvěla mu chvála pění unisono všemi listy zašlé republiky, když vypochoďoval z obléhacího kruhu četníků proti zabarikádovanému žárlivci, který zabil manželku i s milencem, a volal Jestli mě nezastřelíš, slibuju ti, že tě rovnou z kriminálu vezmu na pivo! Jistě to splnil. I po létech působil jako člověk, co drží slovo a má pro strach uděláno. Bubacka vzrušilo, že má takového soupeře prohlédnout a zneškodnit.

Bude to fuška! řekl by jakožto Čech.

Jmenovaný civilně přikývl a dodal slušnou pražskou němčinou tak neúředně, jako by konverzoval o počasí.

– Personální situace mě nutí, abych vedle toho nadále řídil celou pražskou kriminální policii, na kterou bude doléhat čím dál větší tlak uprchlíků z východu. Mým zplnomocněným zástupcem vyčleněným jen pro tento případ bude kriminální adjunkt Morava.

Cože? užasl Buback, když i Meckerle kývl, on mu tu nestydatou předpověď spolkně? Pozor, krajně nebezpečná liška! Hloupý Jeníček se prkenně napřímil a přitom sytý zčervenal. Bubackovi se vybavil jeho školní sešitek. Zato ty, hochu, musíš být můj! Pocítil, že je na něm, aby odpověděl Beranovi stejně ležérním tónem.

– To je ve vaší kompetenci. V mé pravomoci bude žádat od vás opatření, která povedou ke splnění úkolu v nejkratší době!

– Je to naše normální povinnost, pravil na to vrchní komisař zdvořile a hleděl mu zpřímá do očí.

Kravské, že jsme nepřátelé, zalitoval Buback, byli bychom ideální pár. Současně postřehl, že se Meckerle naopak pomalu ale jistě začíná nudit. Vyhazovu, který by postihl i jeho, předešel tím, že se postavil do pozoru, aby Čechům připomněl, že nejsou v kavárně.

– Standartenführere, dovolte mi odvést pány ke mně, aby podali zprávu o stavu pátrání.

Teď se narovnal i Meckerle a předvedl jim na odchodnou, jaká hora těla i vůle stojí za jeho slovy.

– Chci ho mít brzo tady! panovačně ukázal do prostoru mezi nimi, – chci se ho jako první osobně zeptat, proč to udělal. Myslím, že ušetříme za kata.

Pak konečně vytrčil ruku k německému pozdravu.

T r é m y s e z b a v i l Morava jako obvykle brzo, po pár slovech ho uklidnilo vědomí, že odvádí dobrou práci. Povzbuzovalo ho, že i z Berana číselo důvěra.

Převratné události včerejšího večera jako by ještě víc zbystřily jeho mozek, který komisař už nejednou pochvalně nazval šroťárnou. Probudil se, jak si uložil, i po své první milostné noci v pět. Chvilí v nevěřicím okouzlení hleděl na dívku vedle sebe, kterou ani ve spánku neopustil laskavý výraz. Když se ujistil, že nesní, sešel potichu a potmě dolů, našel v dosud neznámé kuchyni cikorku a udělal si docela pitelnou kávu. Při ní si v nepolevujícím blaženství krasopisně sepsal, co už se z jeho příkazu stalo, co se právě děje a co vše se musí stát v nejbližší budoucnosti.

Odškrtnout mohl ohledání místa činu a soudní pitvu. Podrobnou zprávu, z níž mimo jiné vyplývalo, že vrah důsledně užíval rukavice a nezanechal stopy, nadiktoval Jitce ještě večer v kanceláři, za starého letopočtu! usmíval se teď v duchu, než na ně oba padla ta velká záře... Komisař to v noci stačil nechat přeložit do němčiny, takže gestapákovi nezbylo než zírat.

Informaci právě vyfukával telegraf anebo doručovali kurýři všem policejním služebnám v Protektorátu. Končila nařízením, aby byly pečlivě probrány žurnální knihy a Praze nahlášeny veškeré případy i jen vzdáleně podobné. Na tom místě Morava zmlkl a tázavě pohlédl na šéfa.

– Žádám o souhlas, řekl vrchní komisař Němci, – aby bylo dovoleno za tím účelem prohlédnout i žurnály z dob bývalé republiky.

Ten odpověděl bez váhání.

– Povoluji za přítomnosti pracovníka příslušné říšské bezpečnostní složky a s podmínkou, že následně dojde k okamžitému zapečetění.

Myslí mu to a má pravomoce! zhodnotil si ho Morava. Pokračoval jmenným výčtem vyšetřovatelů i techniků určených k plošnému vyhodnocení došlých hlášení a skončil dotazem, má-li pan oberkriminalrat nějaký doplňující návrh.

– Zakažte tisku podávat zatím jakékoli zprávy!

Moravu potěšilo, že ten zřejmě zkušený dohlížeč nenašel v jeho konceptu jinou trhlinu, a že i tuhle může hned zaplnit.

– Cenzurní úřad už je v obraze, ale smí kontrolovat jen česká periodika.

– O německá se postarám! odtušil muž za psacím stolem velmi nevrle.

Proč je naštvaný? podivil se Morava, může být rád, že nejsme obecní blbečci; když toho šílence nechytne, bude mít přece průšvih i on, že nás nezvládnul!

Bezhlučně se otevřely čalouněné dveře. Mladý muž s vyholenou lebkou, pod kterou chyběly jen zkřížené kosti, donesl papír a zmizel. Němec přelétl zprávu a obrátil se zas na Berana; Morava si vytkl jako první postupný cíl, aby ho ten člověk přestal přezírat.

– Proč jsou v domě na nábřeží vaši lidé?

– Nařídil jsem hlídat domovníka, vzal Beran zodpovědnost na sebe, – pachatel by mohl zkusit odstranit korunního svědka.

– Odvolejte je! Jsou tam kanceláře německých organizací, obstaráme to sami!

Beran opět vlídně přikývl. Morava tušil, co si myslí: ušetříme na přesčasech a k tomu nejspíš víme, kde mají kontrarozvědku.